

Aquest estiu, pugem al tren!

TEXT **JORDI BES**

Xuu, xuuu! Passatgers al tren! De ben segur que si llegiu aquestes paraules amb entonació us evoquen alguna escena que us és familiar. Alguns encara l'heu viscut en persona i d'altres us heu hagut de conformar amb veure-la a les pel·lícules, si no és que heu pujat en algun tren històric de vapor. Per Catalunya va circular el primer tren de la Península –la línia Barcelona-Mataró, inaugurada el 1848– i des de llavors el ferrocarril es va estendre per bona part del territori. Amb els anys s'han eliminat línies de proximitat (molts carrilets van desaparèixer ja fa dècades), però això no impedeix que el tren segueixi sent una manera atractiva de moure's i un mitjà de transport més respectuós amb el medi ambient que altres, com ara el cotxe. Pugeu al tren amb la mascareta posada, enduu-eu-vos un llibre, converseu amb els vostres acompanyants o simplement embadaliu-vos amb el paisatge fins que arribeu al vostre destí.

Tarragona

Es tracta d'una de les ciutats on més podeu gaudir dels vestigis de l'època romana. Bona part estan declarats patrimoni mundial per la Unesco. Fins al centre hi podeu arribar amb Regionals Renfe, i visitar l'amfiteatre, el circ o el Passeig Arqueològic, a més de descobrir racons de la Part Alta, com les places de la Font i del Fòrum, o el pla de la Seu de davant de la catedral, a la qual podeu entrar. L'amfiteatre té al costat el Balcó del Mediterrani amb vistes sobre el mar, i d'allà parteix la Rambla Nova. Atureu-vos al Mercat Central, on cada dia a les 12 h i a les 18 h surt el carilló amb figures del seguici popular que ballen al ritme del pasdoble *Amparito Roca*. Fora del centre, aneu fins al barri del Serrallo per fer un àpat mariner, agafeu l'autobús (o aneu a peu) fins a l'aqüeducte romà del Pont del Diable o feu un bany a la platja Llarga, la menys urbana.

Si allargueu l'estada, amb tren podeu arribar fins a Reus, on la Casa Navàs modernista mereix una visita, i el parc temàtic de Port Aventura.

Girona

El millor que podeu fer a Girona (us hi porta Regionals o l'AVE) és perdre-us pels carrerons del Barri Vell que estan plens de racons encantadors, com la pujada del Rei Martí i les escales de la Pera. Doneu un cop d'ull també al Passeig Arqueològic i pugeu fins a la muralla per tenir unes bones vistes. La imatge més coneguda de la ciutat, però, és la de les cases que voregen el riu Onyar, sobretot captada des del pont Eiffel (al plànol us apareix com el de les Peixateries Velles). També podeu passejar per la Rambla, la plaça de la Independència i, si sou d'entrar a interiors, podeu anar a la Catedral, on es guarda el Tapís de la Creació, o bé anar al Museu del Cinema, que conté una de les col·leccions sobre el cinema més importants de l'Estat. Per respirar una mica de verd, feu un vol sota els plataners monumentals de la Devesa. Si continueu el viatge, el tren us duu a Figueres i el Teatre-Museu Dalí.

Els camins del vi

El Penedès és dels indrets on s'han trobat les evidències més antigues del cultiu de la vinya a Catalunya. Al jaciment ibèric de la Font de la Canya d'Avinyonet del Penedès el vi hi va arribar fa almenys 2.700 anys de la mà dels fenicis. Fer-hi una visita pot ser difícil si no aneu amb cotxe, si no és que aneu amb Rodalies Renfe fins a Lavern-Subirats i allà mateix llogueu una bici, amb la qual també podeu anar a algun celler. A més, també en podeu visitar si baixeu a Sant Sadurní d'Anoia o a Vilafranca, on podeu aprendre-ho tot sobre el món de la vinicultura al Museu de les Cultures del Vi de Catalunya (Vinseum). Si us desplaceu des de Barcelona, heu de tenir en compte que durant uns mesos el tram ferroviari entre Martorell i Sant Sadurní està tallat i se substitueix per un autobús. Les freqüències ferroviàries són molt limi-

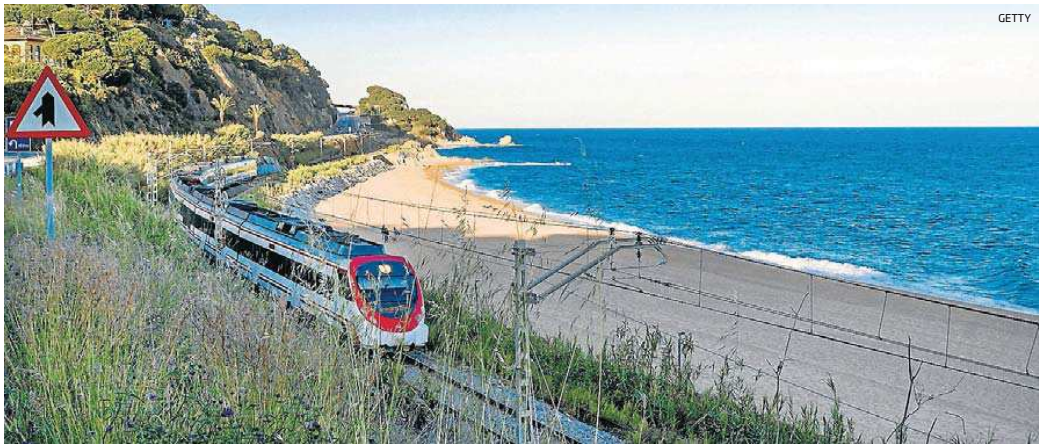
Els trens de Catalunya permeten descobrir tant indrets de costa com de muntanya. És una manera de conèixer el territori més respectuosa amb el medi ambient que el cotxe.

Les millors excursions a tocar de casa per desplaçar-s'hi en ferrocarril

CÈLIA ATSET

DAVID BORRAT

GETTY

tades, però més al sud podeu arribar en Regionals a dos territoris vinícoles més: la Conca de Barberà (fins a la ciutat emmurallada de Montblanc o a l'Espluga de Francolí, que té el Museu de la Vida Rural i el monestir de Poblet) o el Priorat (a Falset o a Capçanes, que tenen cellers i que us poden servir de base per a alguna excursió).

Les platges

L'estiu sembla que no s'entén sense la platja, i el tren (Rodalies o Regionals Renfe) us duu fins a primera línia de mar o gairebé. Sitges té un dels passeigs més icònics del litoral i podeu fer una immersió artística en els seus museus, com el del Cau Ferrat (considerat un temple del Modernisme), o el de Maricel i el palau que duu el mateix nom. Des de Castelldefels fins a Tarragona trobeu múltiples estacions que us deixen gairebé a la sorra, i el mateix passa al Maresme. A la Costa Brava podeu arribar en tren a la part més tocada per la tramuntana (de Llançà a Portbou), i al sud, fins a l'Ametlla o l'Ampolla, que fa de porta del delta de l'Ebre. Salou, Cambrils i l'Hospitalet de l'Infant han vist enguany allunyar les estacions més pròximes del centre urbà amb l'eliminació del tram ferroviari que els passava per dins.

Els espais naturals

Moure's en transport públic no té per què implicar renunciar a gaudir de la natura. Es pot arribar fins al Parc Natural del Montseny o al de Sant Llorenç del Munt i l'Obac mitjançant el Bus Parc, que són bitllets combinats de tren i d'autobús que ha posat en marxa la Diputació de Barcelona. En el cas del Montseny, s'arriba en Renfe fins a Sant Celoni i des d'allà es poden agafar dues línies de bus fins a Santa Fe o Fontmartina. Pel que fa a Sant Llorenç del Munt, s'agafa FGC fins a Terrassa, on s'enllaça amb el bus que porta fins a Mura i Talamanca. Si no teniu ganes de fer canvis de transport, podeu anar a Sils per visitar l'estany. És de les poques àrees d'inundació natural que es conserven a Catalunya.

Montserrat i la Colònia Güell

Una excursió que atreu tant catalans com turistes vinguts d'arreu és pujar a Montserrat, on també podeu aprofitar per tenir una experiència ferroviària força completa. Agafeu els FGC fins a Monistrol i des d'allà enllaceu amb el cremallera fins al monestir. Un cop allà, encara podeu fer dues excursions més en funicular. Mitjançant el de la Santa Cova podeu arribar fins a la capella (us implicarà 55 minuts de caminar), mentre que el de Sant Joan us duu fins a l'ermita (en aquest cas caminareu entre 30 i 45 minuts). També us podeu animar a fer senderisme, com ara l'itinerari del monestir fins al cim de Sant Jeroni, que és més exigent que els anteriors. Per a un altre dia recordeu que amb els FGC que us porten a Montserrat passeu per la Colònia Güell, on hi ha la cripta de Gaudí, declarada Patrimoni Mundial per la Unesco.

La Vall de Núria

Una altra experiència en la qual només el viatge ferroviari ja val la pena és anar a la Vall de Núria. Podeu arribar en Renfe fins a Ribes de Freser i allà enllaçar amb el cremallera fins al santuari de Núria, o si sou de caminar podeu fer només el tram fins a Queralbs i des d'allà començar l'ascens a peu fins a Núria, on us podeu quedar a dormir. Un cop a dalt podeu estar-vos als voltants del santuari (fer una volta amb una barca pel llac o pujar al telefèric Coma del Clot) o fer alguna ruta fins a un pic, com l'emblemàtic Puigmal (2.913 metres). Qui vulgui explorar més a fons la zona pot fer parada a Ripoll amb Renfe i visitar el monestir de Santa Maria, fundat cap al 880 i amb una destacada portalada romànica, o pujar fins a la Molina o Puigcerdà com a base d'excursions per la Cerdanya, tot i que actualment el tram entre Ribes de Freser i Puigcerdà està tallat per obres i es fa amb autobús. ◆

Per saber-ne més dels trens

En aquest recull no poden faltar les propostes per als que ho volen descobrir tot dels trens, i res millor que començar pel Museu del Ferrocarril de Catalunya, a tocar de l'estació de Vilanova i la Geltrú. A Catalunya hi ha un altre museu ferroviari, el de Móra la Nova, també ubicat al costat de l'estació, a la qual també s'arriba en Renfe, i que obre els dissabtes, diumenges i festius a les 11.30 h o a les 17 h amb visita guiada. Si el que us agrada és viatjar en trens amb història, a la Pobla de Lillet hi ha el Tren del Ciment (FGC), que funciona els caps de setmana. Esporàdicament també podeu agafar un tren històric a la ruta del Tren dels Llacs (FGC), entre Lleida i la Pobla de Segur.